

Erwin den Elzen:
"Met producten zoals Pre-Seed van Bio-Trio onderscheidt Vitagro zich positief."

Groen

In dit nummer

- Versterkingen voor het Vitagro-team 2
- Bio-Trio meststoffen met glans geslaagd 3
- Duurzaam harsgecoate meststoffen 4
- Organisch kwartet biedt meerwaarde 5
- Breeding is leading voor Euro Grass / DSV zaden Nederland 6
- Multicote® Mg: uniek en onmisbaar 7
- Greenmaker voor blijvend betere topklaag 8

Erwin den Elzen, Aannemingsbedrijf Van der Meer: "Nieuwe aanbestedingsprocedure geeft ruimte aan kwaliteit"

Erwin den Elzen beleeft drukke tijden. Zijn tweede plaats op de laatstgehouden Fieldmanager van het jaar verkiezing leverde veel positieve reacties op. Daarnaast – je zou het bijna vergeten – loopt het werk gewoon door. Meer dan gebruikelijk zelfs, want voor stilstaan en achterom kijken had de projectleider in de zojuist afgesloten extreem zachte winter nauwelijks tijd.

Den Elzen werkt zeven jaar voor Aannemingsbedrijf Van der Meer in Benthuizen, gelegen in het Groene Hart van Zuid-Holland. Al even lang heeft de projectleider contact met Vitagro, de laatste vier jaar in de persoon van Jan Ymker.

>>

>>

"Wij leggen ons toe op grond-, weg-, waterbouw en groenvoorziening", licht hij toe. "Het aanleggen, renoveren en onderhouden van sportvelden en andere groene ruimten maakt daar deel van uit. Vitagro is voor ons een waardevolle partner als leverancier van hoogwaardige meststoffen en graszaad. Naast het brede assortiment dat het bedrijf daarin biedt, geeft Jan Ymker altijd een goed advies."

Eervolle nominatie

Aannemingsbedrijf Van der Meer heeft 50 medewerkers, die door twee projectleiders worden aangestuurd.

Den Elzen: "Mijn collega runt het bedrijfsbureau en is onder andere verantwoordelijk voor de aanbestedingen, in- en verkoop en de relaties met opdrachtgevers. Ik mag de uitvoering in goede banen leiden."

Vanuit die functie heeft Den Elzen sportvelden onder zijn hoede in onder andere Alphen aan den Rijn, Boskoop, Pijnacker-Nootdorp, Zoetermeer, Spijkenisse en Voorschoten. Dat is hem kennelijk wel toevertrouwd, getuige zijn nominatie voor Fieldmanager van het jaar. "Erg eervol en leuk om eens mee te maken," aldus de projectleider, "maar het werk gaat gewoon door."

Zuiderpark

Eén van de recentste opdrachten die

Van der Meer verwierf is de grootscheepse renovatie van het Zuiderpark in Den Haag. Een flinke klus die in drie fasen verloopt. Wanneer één recreatieveld wordt opgeknapt blijven er twee toegankelijk voor het publiek.

Den Elzen is niet ontevreden over de nieuwe aanbestedingsprocedure die overheden hanteren en bekend staat onder de afkorting EMVI. "EMVI staat voor Economisch Meest Voordelige Inschrijving", legt hij uit. "Anders dan die naam misschien doet vermoeden, houdt dat veel meer in dan een scherpe, kale projectprijs. Aannemers dienen hun bestek te onderbouwen met een duidelijk plan van

aanpak, waarin ook milieuaspecten zoals CO²-emissie en uitspoeling aan de orde komen, alsmede periodiek onderhoud. Hierdoor kan de opdrachtgever zich een beter beeld vormen van de integrale kosten en de milieueffecten op langere termijn. Het doet ook meer recht aan de expertise van de aannemer."

Kwaliteit

Volgens de projectleider zoeken sommige aannemers en opdrachtgevers nog naar de juiste weg om daar goed mee om te gaan. Hij stelt ook vast dat EMVI wel degelijk kansen biedt om in te zetten op kwaliteit. De ontwikkelingen in de bemestingsbranche, zoals de steeds ruimere keuze in organische meststoffen, stimuleren dat. "Met producten zoals Pre-Seed van Bio-Trio onderscheidt het bedrijf zich positief", stelt Den Elzen tot besluit vast.

"Vitagro is voor ons een waardevolle partner als leverancier van hoogwaardige meststoffen en graszaad."

Versterkingen voor het Vitagro-team

Het team van Vitagro is de afgelopen tijd op twee plaatsen versterkt om het groeiende product- en klantportfolio adequaat te kunnen blijven bedienen.

Op 1 januari is Gijs van der Water gestart als adjunct directeur. Hij zal zich onder andere bezighouden met commerciële activiteiten binnen Vitagro. Gijs heeft ruime ervaring opgedaan als directeur bij meerdere ondernemingen binnen de agro-bedrijfstak.

Sinds 1 maart is Bas van Dijk bij Vitagro werkzaam als productspecialist bodemverbeterende producten, meststoffen en graszaden. Bas is 37 jaar en deed de afgelopen tien jaar veel advieservaring op bij Van Nederkassel /Telermaat en DLV Plant.

Bas van Dijk

Gijs van der Water

Bio-Trio meststoffen met glans geslaagd voor STRI duurtest

STRI heeft Bio-Trio meststoffen ruim 2,5 jaar uitvoerig getest op hun waarde voor voetbalvelden. Deze onafhankelijke, Britse onderzoek- en adviesorganisatie heeft 70 experts in dienst en is o.a. actief voor FIFA en UEFA. STRI is een gezaghebbende autoriteit op het gebied van aanleg, onderhoud en renovatie van sportvelden in de ruimste zin van het woord.

De in Engeland uitgevoerde duurproef liep van oktober 2010 tot mei 2013. Tijdens deze periode beoordeelde STRI de effecten van Bio-Trio meststoffen in relatie tot de kwaliteit van voetbalvelden. Hierbij zijn diverse parameters onder de loep genomen, zoals grasbezetting, lengtegroei en kleurontwikkeling.

Goed tot zeer goed

In de testperiode werd voor grasbezetting een gemiddelde score van 80% gerealiseerd. Dit wijst erop dat de velden veel langer dan gebruikelijk in goede conditie blijven. Bemesting met Bio Pre-Seed 10-10-0+HF+10 op een veld waar niet werd doorgezaaid resulteerde zelfs in een score van 93%. Met andere woorden: bij doorzaai in combinatie met Bio Pre-Seed is beduidend minder graszaad nodig.

Ook op graskleur scoorden de Bio-Trio meststoffen onverdeeld hoog, met een gemiddelde van 8,3.

Minder maaien

Positieve eigenschappen van Bio-Trio meststoffen zijn onder andere hun lange duurwerking en geleidelijke omzetting in voor de plant opneembare componenten. Dit resulteert in een rustige en gelijkmatige groei, zonder grote pieken en dalen. Als gevolg daarvan is de noodzaak om met Bio-Trio bemeste velden frequent te maaien een stuk kleiner.

In de wetenschap dat de gemiddelde score voor een jaarrond goed sportveld 7 bedraagt, mag Bio-Trio met recht trots zijn op de uitstekende scores op alle criteria.

"Bio-Trio meststoffen werken zeer effectief als het gaat om de vrijgave van stikstof. Daarmee komt het de weerbaarheid en veerkracht van voetbalgras ten goede."

Dr D. Lawson PhD,
Senior Research Officer STRI (UK).

Wilt u meer weten? Kijk op www.bio-trio.nl/nieuw of scan de Quick Reader Code. Voor meer informatie over STRI, zie: www.stri.co.uk.

Harsgecoate meststoffen zijn in alle opzichten duurzaam

Een groeiende schare fieldmanagers onderkent de voordelen van meststoffen met een harscoating. Met een prachtige, weerbare en onderhoudsarme grasmat als uitgangspunt zetten we die voordelen graag nog eens op een rij.

Harsgecoate meststoffen vormen de specialiteit van Mivena. Granucote®CRF, Granupermanent®CRF en Granupermanent Universal®CRF hebben alle voedingselementen om een 'sportieve grasmat' optimaal te laten presteren. Naast N,P en K bevatten zij standaard de sporenelementen magnesium, ijzer en mangaan. Minstens zo belangrijk is dat alle voedingsstoffen dankzij de harscoating gecontroleerd vrijkomen. Dit voorkomt stress en staat garant voor een constante, evenwichtige groei. Dat wordt duidelijk zichtbaar in een weerbare, vitale en vooral prachtige grasmat, die bovendien minder onderhoud vergt.

Minder meststoffen, minder arbeid

Als meststoffenproducent besteedt Mivena veel zorg aan het optimaliseren van haar producten en toepassingen. Centraal daarbij staan de wensen van de klant in termen van kwaliteit, duurzaamheid én kostenbeheersing. De realiteit is immers dat het beheer van sportvelden gebonden is aan strakke budgetten. Met haar harsgecoate meststoffen maakt Mivena topkwaliteit betaalbaar. De gecontroleerde afgifte van voedingsstoffen vertaalt zich in minder uitspoeling en een zeer hoge opname-efficiëntie van nutriënten.

Hierdoor zijn per saldo minder meststoffen nodig om een goed resultaat te behalen. De gecontroleerde afgifte en lange duurwerking resulteren ook in een flinke besparing op arbeid en brandstof, omdat er minder strooi-, maai- en veegbeurten nodig zijn. En omdat het gras rustiger en gelijkmatiger groeit, zijn de werkzaamheden bovendien flexibeler in te plannen.

Beter voor het milieu

Minder uitspoeling is niet alleen interessant voor de portemonnee. Het milieu wordt er eveneens minder door belast. In vergelijking met snelwerkende, enkelvoudige en zwavelgecoate meststoffen zorgen harsgecoate meststoffen van Mivena voor een lagere EC in de wortelzone, een rijker en evenwichtiger bodemleven, een lagere ziekte- en plaagdruk en een gezondere, weerbare grasmat. U hoeft dan ook minder snel naar chemische bestrijdingsmiddelen te grijpen.

Kortom, met harsgecoate meststoffen bewijzen fieldmanagers zichzelf, de grasmat én de gemeenschap betere diensten.

Organisch kwartet biedt meerwaarde bij aanleg en renovatie

Uit meer dan 40 natuurlijke grondstoffen stelt DCM uitgebalanceerde organische meststoffen samen. DCM Vivifos® en DCM Grass-Care zijn bij uitstek geschikt voor een snelle en gezonde ontwikkeling van de grasplant na aanleg of renovatie. Voor de langere termijn is het van belang om het bodemleven te stimuleren. Daarvoor is DCM Vivisol® de aangewezen kandidaat. DCM Start voorziet een jonge, gevestigde grasmat van de juiste hoeveelheid stikstof.

Afgewogen balans

De uiteenlopende componenten hebben elk een specifieke werking in termen van voedingswaarde en omzetting in voor de grasplant opneembare nutriënten, zowel qua aard als snelheid. Karakteristiek voor alle DCM organische meststoffen is hun brede

nutriëntenbalans en hun langdurige, gelijkmatige werking.

Aanleg en renovatie

Bij aanleg en renovatie van sportvelden zijn drie aspecten bepalend voor de bemesting:

1. een vlotte, gelijkmatige kieming en vestiging van een gesloten grasmat;
2. een gezonde, rustige groei zonder grote pieken en dalen;
3. een gezond bodemleven, dat bijdraagt aan weerbare grasplanten, een lage ziekte- en plaagdruk en een goede lucht/waterhuishouding.

DCM Vivifos® werkt direct op wortelgroei, waardoor de grasmat zich sneller sluit. DCM Grass-Care bevat veel kalium en bevordert het transport van voedingsstoffen in de plant,

waardoor de grasplant zich beter ontwikkelt en sterker wordt. DCM Vivisol® ondersteunt een gezond en gevarieerd bodemleven, wat na een renovatie uitermate belangrijk is.

Toepassing en dosering

De combinatie van bovengenoemde meststoffen geeft jong gras een perfecte start. Bij renovatie wordt per ha doorgaans het volgende basisschema aangehouden: 300 kg DCM Vivisol® + 450 kg DCM Vivifos® + 350 kg DCM Grass-Care. Voor een optimaal resultaat dienen de meststoffen tot 15 cm diep in de toplaag te worden verwerkt. Na 4 weken kunt u het jonge gras de juiste hoeveelheid stikstof geven met 350 kg/ha DCM Start.

Rassenkeuze bepalend voor standvastigheid en herstellingsvermogen van sportvelden

Groei door
innovatie

Breeding is leading voor Euro Grass / DSV zaden Nederland

De markt vraagt om velden die langer groen en goed bespeelbaar blijven, en met een goed grasbestand de winter uitkomen. Kortom, om gras met de hoogste cijfers voor standvastigheid, bespelingsstolerantie en herstellingsvermogen. Deze eigenschappen zijn in belangrijke mate genetisch bepaald.

Voor sportvelden heeft Vitagro met rassen en mengsels van Euro Grass de beste genetica in huis. Eurodiamond engels raaigras (Lolium perenne) heeft de hoogste scores voor bespelingsstolerantie en standvastigheid (GrasGids 2014). Vitellius engels raaigras van dezelfde producent heeft het hoogste cijfer voor herstellingsvermogen. Beide rassen zitten

in SV7, waarmee u dus meer uit uw velden kunt halen. Meer speelluren, meer gras na de winterstop, sneller herstel na speelschade.

Wereldtoppers

Euro Grass is onderdeel van DSV zaden Nederland en heeft het veredelen van grassen als kerntaak. Dat het motto 'Breeding is leading' geen loze belofte is, blijkt uit de cijfers. Wereldwijd heeft Euro Grass de beste rassen. Voor 2014 is Eurodiamond engels raaigras niet alleen de nummer 1 in de GrasGids 2014, ook op de STRI staat Eurodiamond op nummer 1! Ook in veldbeemd (Poa pratensis) heeft Euro Grass hoogwaardige genetica. Met de rassen Limousine, Joker en Liegnitz staan maar liefst drie van haar rassen in de top 6 van de GrasGids.

De lat ligt hoog

Omdat de Nederlandse praktijk zeer hoogwaardige grasrassen vraagt, ligt de lat voor opname in de GrasGids erg hoog. Jaarlijks worden maar

enkele nieuwe rassen toegelaten.

Met Eurocordus engels raaigras als nieuwkomer heeft Euro Grass opnieuw een ras in de top 5 voor zowel sport als gazon. Eurocordus is een van de weinige rassen die in beide toepassingen uitblinkt.

Zekerheid voor nu en later

Vitagro werkt al vele jaren nauw met Euro Grass samen. Hierdoor kunnen wij u niet alleen nu, maar ook de komende jaren verzekeren van de beste genetica voor zowel sportieve als recreatieve doeleinden. In de nieuwe folder van DSV zaden staan de belangrijkste tabellen uit de GrasGids. U vindt hier ook uitgebreide beschrijvingen van de verschillende rassen en mengsels. Vraag uw contactpersoon bij Vitagro gerust naar deze folder of aanvullende informatie.

Multicote® Mg: een unieke en onmisbare magnesiumbron

Magnesium is naast stikstof, fosfor en kali de vierde basismeststof. Helaas krijgt dit belangrijke element vaak weinig tot geen plaats in bemestingsschema's, waardoor er tekorten ontstaan en de grasmat in kwaliteit achteruit gaat. Multicote® Mg vormt een praktische oplossing met duurwerking.

Magnesium speelt een essentiële rol bij de aanmaak van bladgroen in een plant, dat bepalend is voor de fotosynthesecapaciteit of simpelweg de energieproductie van de plant. Een gebrek uit zich al snel in geelverkleuring tussen de nerven, startend bij de oudere bladeren. Bovendien drogen de bladeren sneller uit en zijn ze gevoeliger voor aantastingen. Magnesiumgebrek

resulteert derhalve in kwaliteitsverlies van uw grasmat. Dit zien we het vaakste op zandgronden met een laag organisch stofgehalte, zoals WETRA velden.

Beschikbaarheid en uitspoeling

Magnesium bindt zich aan organische deeltjes en het klei-humuscomplex, waardoor het langer beschikbaar blijft voor de plant. Op sportvelden en golfbanen wordt doorgaans een bescheiden organische stofgehalte van de bodem nagestreefd om vervilting te voorkomen. Hierdoor spoelt magnesium sneller uit en kunnen er tekorten ontstaan.

Harscoating biedt duurwerking

Haifa biedt een praktische oplossing met een specifieke magnesiumkorrel, voorzien van een dunne, biologisch afbreekbare harscoating: Multicote® Mg 0-0-0+21%MgO. Dankzij deze coating blijft het magnesium onder Nederlandse condities gedurende 6 maanden beschikbaar

voor de plant en spoelt het nauwelijks uit. Multicote® Mg 0-0-0+21%MgO is een uniek product, dat bij voorkeur in het voorjaar wordt toegepast.

Multicote® Mg is ook een grondstof van Multigreen® meststoffen, waardoor de gecoate MgO in één strooibeurt met de overige elementen wordt meegegeven.

Proeven in Nederland en België

Dit seizoen wordt Multicote® Mg 0-0-0+21%MgO op verschillende plaatsen in Nederland en België getest om de toegevoegde waarde aan te tonen. In een volgende nieuwsbrief informeert Vitagro u graag over de resultaten. Als u meer wilt weten over deze unieke meststof of andere producten van Haifa, neem dan contact op met uw aanspreekpunt bij Vitagro.

Vitagro
 Industrierweg Oost 28
 Postbus 69 6660 AB Elst (Gld.)
 T (0481) 36 41 36
 F (0481) 36 41 00
 E info@vitagro.nl
 I www.vitagro.nl

Vitagro Groen is gedrukt op FSC-papier

Met Greenmaker naar een blijvend betere toplaag

Greenmaker draagt bij aan een betere bodemstructuur in o.a. doelgebieden van sportvelden en greens van golfbanen. In doelgebieden is de bodemstructuur door zeer intensieve betreding vaak verstoord, wat kan leiden tot slechte afwatering en plasvorming in perioden met neerslag. Anderzijds houdt de verdichte toplaag bij droogte moeilijk water vast, wat eveneens terugslaat op de grasmat. Het gras kan niet diep genoeg wortelen en wordt er snel uitgespeeld, met kale plekken als gevolg.

Natuurlijk mineraal

Greenmaker is een natuurlijk mineraal, bestaande uit zeolieten. Het kan 70% van het eigen gewicht aan water absorberen en geeft dit af wanneer de plant er om vraagt. Daarnaast buffert Greenmaker voedingsstoffen. Dankzij de structuurverbeterende eigenschappen wordt overtollig water bij hevige neerslag vlot afgevoerd en blijven sportvelden en greens langer en beter bespeelbaar.

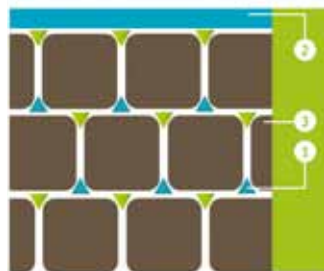
Gras ontkiemt sneller

Na eenmalig infrezen op 15 tot 20 cm diepte zal Greenmaker de toplaag blijvend verbeteren. Het brengt stabiliteit en lucht in de toplaag, wat in de meeste gevallen een einde maakt aan wateroverlast en verdroging. Het gras ontkiemt sneller en vollediger dan op niet behandelde grond en wortelt dieper. Hierdoor zal het een sterke, dichte en vitale zode vormen.

In het schema worden diverse aspecten van deze bijzondere bodemverbeteraar overzichtelijk toegelicht.

Zonder Greenmaker

Bodemstructuur

- Zonder toevoeging van Greenmaker is de kans veel groter op een 'dichtgeslagen' bodem. Gevolg is veel minder ruimte voor water en zuurstof tussen grondkorrels en daardoor een suboptimale bodemstructuur.
- Bij hevige regenval raakt de bodem snel verzadigd, waardoor aan de oppervlakte plasvorming ontstaat. Bij droogte is de voorraad water beperkt, waardoor eerder dient te worden beregend.
- Grond houdt van nature óf water goed vast maar laat zuurstof slecht door (kleigrond), óf is luchtig maar houdt geen water vast (zandgrond). Zonder toevoeging van Greenmaker is geen sprake van een ideale verhouding tussen grond, water en zuurstof.

Vasthouden en afgeven voedingsstoffen

Meststoffen worden in de bodem vastgehouden door het aanwezige organisch materiaal. Zeer zandige bodems (positief geladen) kunnen meststoffen niet goed vasthouden, waardoor deze uiteindelijk uitspoelen.

Tegengaan ontmenging

Als de granulaire samenstelling en het soortelijk gewicht niet kloppen, kan de bodemverbeteraar niet homogeen worden gemengd en gaan de korrels 'zweven'. Uiteindelijk komen de gronddeeltjes boven te liggen en de zwaardere korrels van de bodemverbeteraar eronder.

Met Greenmaker

Bodemstructuur

- De structuur van het Greenmaker-granulaat zorgt voor een 'knikkerbak'-effect en daarmee voor voldoende ruimte voor water en zuurstof tussen gronddeeltjes.
  - Open hooigrat-structuur van het Greenmaker-granulaat zorgt voor een optimaal poriënvolume en daarmee voor additionele ruimte voor zuurstof.
  - Greenmaker is in staat tot 660 liter water per m³ op te nemen zonder dat de bodem verzadigd raakt.
- Door toevoeging van Greenmaker wordt de ideale verhouding tussen grond (1/3), water (1/3) en zuurstof (1/3) benaderd.

Vasthouden en afgeven voedingsstoffen

Meststoffen worden in de bodem vastgehouden door het aanwezige organisch materiaal. Met toevoeging van Greenmaker kunnen ook zeer zandige bodems (met een minimum aan organisch materiaal) meststoffen vasthouden; Greenmaker is negatief geladen en trekt daardoor de positief geladen meststoffen aan. Greenmaker geeft vervolgens zowel het water als de voedingsstoffen af aan de wortel wanneer deze erom vraagt (slow release).

Tegengaan ontmenging

Doordat Greenmaker wordt gemaakt in de grootte van 370 micron past het in alle toplaagen en zet het zich ideaal in de poriën van de grond, waardoor ontmenging is uitgesloten.